

GEMERT

Nieuw Parochiekatern mei 2012

In en om Gemert zullen binnenkort zeven geloofsgemeenschappen samen verdergaan als Nieuwe Parochie. Naar verwachting zullen de parochies De Drie-Eenheid te Gemert, de pastorale Eenheid Sint Anna te Drieën te Bakel, Milheeze en De Rips en parochie Onze Lieve Vrouwe Tenhemelopneming te Handel in de zomer van 2012 fuseren. De naam van de Nieuwe Parochie is nog in beraad, evenals de locatie voor het parochiecentrum.

Onder leiding van de stuurgroep zijn vier commissies actief die de fusie voorbereiden. Zij worden bijgestaan door een vertrouwenscommissie om de bestuursleden te kiezen. In dit katern komen pater Jan Bonten uit Handel en vicevoorzitter van het parochiebestuur Toon Keursten uit Gemert aan het woord. Omdat dit het laatste Nieuwe Parochiekatern is, treft u op de laatste pagina een overzichtsartikel met betrekking tot de katernen aan.

Op zaterdag 26 mei 2012 om 19.00 uur zal bischop Hurkmans tijdens de eucharistieviering broeder Luciano Henrique in de kerk van Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming van te Handel tot transeunt diaken wijden.

Sinds 2009 woont Karmelietenpater Jan Bonten in de pastorie van de parochie OLV Tenhemelopneming in Handel. Na jaren van uitzending in Brazilië werd hij gevraagd om naar Nederland terug te keren om een karmelieten-gemeenschap te stichten. Inmiddels wordt zijn gemeenschap vertegenwoordigd door twee priesters en een broeder en is het onder meer de uitvalsbasis voor de bedevaartsplaats en het aangelegde processiepark.

“De zaken lopen vlugger dan de mensen kunnen bijhouden,” vertelt Bonten over de samenvoegingsoperatie van de parochies in het bisdom. “De meesten hebben geen benul van wat het beleidsplan betekent.” Vanuit de Karmel is medewerking ten aanzien van de fusie toegezegd, maar vanzelfsprekend staat het spirituele leven voorop. Bonten: “De Karmel is onze eerste roeping, maar daar heeft het bisdom ook juist belangstelling voor.” In de Nieuwe Parochie zal volgens de pater één persoon fulltime beschikbaar zijn. “Dat betekent niet dat de rest niets in de parochie doet, maar zo hebben we de tijd voor ons eigen leven en activiteiten.” Samen met twee relatief jonge confraters verzet de 71-jarige pater veel werk. Priesters in de regio zijn in aantal beperkt en beginnen op leeftijd te komen. Vooral in de meimaand ‘Mariamaand’ is het topdrukte in en rond de karmelietengemeenschap. “Steeds vaker doen groepen die op bedevaart gaan een beroep op ons. Zij nemen niet meer altijd zelf een priester mee en vragen dan aan ons of wij de Mis kunnen verzorgen. Ook de planning vraagt dan extra inspanning omdat we niet meerdere groepen tegelijk aankunnen.” Omdat het organiseren van bedevaarten een lokale aan gelegenheid is, zal dit bij de vorming van de Nieuwe Parochie niet ver anderen. Volgens Bonten heeft het geen zin om de coördinatie vanuit een andere plaats te doen. Daarbij doelt hij op de plek van het toekomstige parochiecentrum. “Omdat we hier met meer mensen zijn, kunnen we het beter hier organiseren.”

Centraal punt is voor pater Bonten het aspect van vorming. Die is voorwaarde voor de geestelijke vernieuwing van de parochie. "Wat weten de mensen nog van het geloof?" vraagt hij zich af en noemt een voorbeeld van een doopgesprek dat hij onlangs voerde. Zijn houding is begripvol naar ouders die hun kindje willen laten dopen, ook al weten zij nauwelijks iets van het sacrament. "Maar je wilt ze wel aan het denken zetten", benadrukt hij en dat lijkt hem met zijn ontwapenende voorkomen goed te lukken. "Pas als je door de vooroordelen en misvattingen heen hebt geprikt, reageren ze van 'oh, zit het zo... Dat had ik eerder willen weten.'" De onwil die de laatste jaren ten opzichte van de kerk lijkt te zijn ontstaan is maar oppervlakkig. "Uiteindelijk zijn mensen toch geïnteresseerd naar hoe het geloof in Christus werkelijk in elkaar zit. Dan ontstaat er openheid om mensen weer aan te trekken."

Drie jaar geleden werd het nieuwe beleidsplan bekend en naar aanleiding daarvan kwamen de parochies van Gemert - Bakel al bij snel bij elkaar om het fusieverzoek van het bisdom te onderzoeken. "We troffen bij de bekendwording van de plan-

nen al meteen de eerste voorbereidingen", vertelt vice-voorzitter Keursten van het parochiebestuur. "Hoe meer je vooraf kunt doen, hoe meer je zelf in de hand hebt. In december 2011 vroeg hulpbisschop Mutsaerts of we het proces versneld konden uitvoeren. Nu, enkele maanden verder, kunnen we daar inderdaad aan voldoen." De verschillende parochies kennen elkaar goed, maar volgens Keursten bleken tijdens de oriënterende gesprekken ook reserves naar elkaar te bestaan: "Gaandeweg zien mensen de kansen wel van samengaan, maar er is ook angst dat ze alles gaan inleveren. Als je verder in de toekomst kijkt, hebben de kleinere parochies allemaal met dezelfde problemen te maken. Teruglopend kerkbezoek en minder beschikbaarheid van pastores en vrijwilligers."

Sinds april dit jaar werken de te vormen parochies al pastoraal samen. Het pastorale team, gevormd uit de huidige pastores, zal over enkele maanden worden benoemd en geïnstalleerd. De bestuurlijke fusie volgt als het goed is nog voor de zomervakantie. Onder de hoede van de stuurgroep waar Keursten de voorzitter van is, wordt de samenvoeging middels vier commissies uitgerold. Deze hebben zich toegelegd op de inventarisatie van het vastgoed, de financiën, het secretariaat en de communicatie. De stuurgroep is ook geadviseerd door het Bisschoppelijk Advies Bouwzaken. "Het BAB heeft alle gebouwen geïnventariseerd en een rapport geschreven waarin zij per gebouw hun visie en aanbevelingen voor de toekomst hebben gegeven. Het is nu aan het nieuwe bestuur en aan het bisdom wat er met deze adviezen gebeurt." Daarnaast heeft de stuurgroep onlangs een vertrouwenscommissie ingesteld om nieuwe bestuursleden te zoeken. Keursten: "Dat heeft inmiddels zes nieuwe bestuurskandidaten opgeleverd. Deze mensen zijn puur op basis van kwaliteit geselecteerd."

Over waar het parochiecentrum en de parochiekerk komt is inmiddels een eensluidende voordracht gemaakt door de gezamenlijke besturen en het pastoraal team. Eveneens is over de naam van de Nieuwe Parochie overeenstemming bereikt binnen de besturen. De H. Willibrordus is een duidelijke eerste keuze omdat deze heilige al vanaf rond 710 in deze streek grote verdiensten heeft gehad en veel heeft betekend. Een reservenaam is de H. Hubertus. Beide voorstellen zullen voorgelegd worden aan het bisdom ter goedkeuring.

Het scheelt dat de verschillende dorpen in de beoogde Nieuwe Parochie jaren geleden als gemeente gefuseerd zijn, maar daar zit ook pijn weet Keursten: "In het begin heeft dat stekels overeind gezet. "Gemert claimt ons" zeiden de omliggende dorpen. Die sentimenten willen we voorkomen. Gemert claimt helemaal niets en we willen niet overheersen. We willen puur op basis van gelijkheid tot elkaar komen, ongeachte de grootte van de plaats. Daarom hebben we ook van meet af aan volgehouden dat we centraal aanpakken wat centraal moet en decentraal houden wat decentraal kan." Als aanbeveling om de identiteit van de verschillende gemeenschappen te waarborgen is het volgens hem belangrijk om zo veel mogelijk de werkgroepen die het pastoraat vormen in stand te laten: "Het is goed als hun onderlinge contact wordt geïntensiveerd en er naar samenwerking wordt gezocht, maar als het levensvatbare groepen zijn kun je deze beter in tact laten. Daarbij zal de pastoraatsgroep, gevormd uit het pastorale team en enkele deskundige leken, een belangrijke rol gaan spelen. De pastoraatsgroep zal de motor zijn voor het levendig en actief houden van de diverse werkgroepen."

Laatste Nieuwe Parochiekatern

Bijna twee en een half jaar heeft het Bisdomblad aandacht geschonken aan de vorming van de Nieuwe Parochies in het bisdom. In 2010 stonden de dekenaten centraal waarbij ingezoomd werd op één beoogde fusieparochie. Dat leverde elke maand vier middenpagina's op met een woord van de deken en verschillende pastores, parochiebestuurders en vrijwilligers. In 2011 werd het samenvoegingsproces gekoppeld aan het thema van het Bisdomblad. Heel specifiek kon in dat jaar worden gelezen welke aspecten wel of juist niet veranderen bij de fusie en wat dat bestuurlijk en pastoraal betekent voor de parochie. Tot en met deze laatste uitgave, mei 2012, zoomt het katern opnieuw in op de beoogde Nieuwe Parochies. Zowel het bestuurlijke als het pastorale traject vormen hierbij het uitgangspunt.

Met het Nieuwe Parochiekatern hoopt het Bisdomblad de afgelopen jaren bijgedragen te hebben aan de inzichtelijkheid van de implementatie van het beleidsplan 'Groeien in geloof, geloven in groei', dat in 2009 in werking trad. Uit alle gehouden interviews blijkt dat de parochies in het bisdom veelal in vergelijkbare omstandigheden verkeren, maar dat geen enkele situatie hetzelfde is. Dit heeft zijn weerslag gehad in de teksten, die zowel de kansen als de moeilijkheden aan het woord lieten. Het Bisdomblad meent met het katern een journalistieke productie te hebben geleverd die recht deed aan de parochies en evengoed het diocesane beleid droegen.

Tot nu toe zijn er tien van de ongeveer 52 beoogde Nieuwe Parochies opgericht. De komende maanden zullen er drie volgen. Acht parochies bevinden zich midden in het samenvoegingsproces en zullen volgend jaar fuseren. Zeven beoogde Nieuwe Parochies begeven zich in de beginfase en negen parochies moeten nog aan het proces beginnen. In vijftien situaties wacht men op vervolgstappen qua parochiële indeling of benoemingen. Procesmatig verloopt de samenvoegingsoperatie voorspoedig, maar zoals elders in het blad toegelicht wordt, zal het beleid rond de Nieuwe Parochies worden versneld.

Alle Nieuwe Parochiekaternen die in 2010, 2011 en 2012 zijn verschenen, kunnen in PDF-formaat worden teruggelezen op de website van het Bisdom van 's-Hertogenbosch.

Teksten: Marc de Koning

